

THE PALIVERSE PROJECT

The Universe of Buddha's Wisdom

Subcommentaries (Tīkā)

2. The Canon of Discipline - Subcommentaries
(2. Vinaya Piṭaka - Tīkā)

06. The Text of the Two Mātikās (06. Dvemātikāpāḷi)
Pācittiyaṇḍo (Pācittiyaṇḍo)

PaliVerse

06. The Text of the Two Mātikās

Pācittiyakaṇḍo

1. Lasuṇavaggo

1. Lasuṇasikkhāpadavaṇṇanā

Pācittiyesu lasuṇavaggassa tāva paṭhame lasuṇanti magadharatṭhe jātaṃ āmakam bhaṇḍikalasuṇameva, na ekadvitimiñjakaṃ. Tañhi “khādissāmī”ti paṭiggaṇhantiyā dukkaṭaṃ, ajjhohāre ajjhohāre pācittiyaṃ.

Sāvattiyaṃ thullanandaṃ ārabba lasuṇaṃ harāpanavatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, alasuṇe dvikadukkaṭaṃ. Tasmim̐ pana alasuṇasaññāya, palaṇḍuke, bhañjanake, haritake, cāpalasuṇe, sūpasampāke, maṃsasampāke, telasampāke, sālave, uttaribhaṇḍe, ummattikādīnañca anāpatti. Āmakalasuṇaṇceva, ajjhoharaṇaṇcāti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Lasuṇasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Sambādhalomasikkhāpadavaṇṇanā

Dutiye sambādheti paṭicchannokāse, upakacchakesu ca muttakaraṇe cāti attho. Saṃharāpeyyāti ettha khurasañḍāsakattariādīsu yena kenaci saṃharāpentiyā payogagaṇanāya pācittiyaṃ, na lomagaṇanāya.

Sāvattiyaṃ chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba sambādhe lomaṃ saṃharāpanavatthusmiṃ paññattaṃ, attano atthāya aññaṃ āṇāpentiyā sāṇattikaṃ, āpattibhedonatthi. Ābādhapaccayā, ummattikādīnañca anāpatti. Ābādhābhāvo, sambādhe lomasamharaṇanti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni bhikkhuniyā saddhiṃ ekaddhānamaggagamanasikkhāpadasadisānīti.

Sambādhalomasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Talaghātakasikkhāpadavaṇṇanā

Tatiye talaghātaketi antamaso uppalakesarenāpi muttakaraṇassa talaghātane muttakaraṇamhi pahāradāne pācittiyanti attho.

Sāvattiyaṃ dve bhikkhuniyo ārabba talaghātakaraṇavatthusmiṃ paññattaṃ, purimanayeneva sāṇattikaṃ, āpattibhedo natthi. Ito paraṃ pana yattha natthi, tattha avatvāva gamissāma. Ābādhapaccayā gaṇḍaṃ vā vaṇaṃ vā paharantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Ābādhābhāvo, muttakaraṇe pahāradānaṃ, phassasādiyananti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni paṭhamapārājikasadisānīti.

Talaghātakasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Jatumaṭṭhakasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe jatumaṭṭhaketi jatunā kate maṭṭhadaṇḍake. Vatthuvasenetaṃ vuttaṃ, kāmarāgena pana uppalakesarampi pavesentiyā āpatti.

Sāvattiyaṃ aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabba jatumaṭṭhakasādiyanavatthusmiṃ paññattaṃ, sesaṃ tatiyasadisamevāti.

Jatumaṭṭhakasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Udakasuddhikasikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame udakasuddhikanti muttakaraṇassa dhovanaṃ. Ādiyamānāyāti karontiyā. Dvaṅgulapabbaparamaṃ ādātabbanti dvīsu aṅgulīsu ekekaṃ katvā dvaṅgulapabbaparamaṃ ādātabbaṃ. Taṃ atikkāmentiyāti sace dhovanakāle rāgavasena vitthārato tatiyāya aṅguliyā aggapabbaṃ, gambhīrato ekissāva aṅguliyā tatiyapabbaṃ paveseti pācittiyaṃ.

Sakkesu aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabba atigambhīraṃ udakasuddhikaṃ ādiyanavatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, ūnakadvaṅgulapabbe dvikadukkaṭaṃ. Tasmīṃ pana ūnakasaññāya, dvaṅgulapabbaparamaṃ ādiyantiyā, ābādhapaccayā atirekampi, ummattikādīnañca anāpatti, sesaṃ tatiyasadisamevāti.

Udakasuddhikasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Upatiṭṭhanasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhe bhuñjantassāti pañcannaṃ bhojanānaṃ aññataraṃ bhuñjato. Pānīyenāti suddhena vā udakena, takkādisu vā aññatarena. Vidhūpanenāti yāya kāyaci bījaniyā. Upatiṭṭheyyāti yā etesu dvīsu aññataraṃ gahetvā hatthapāse tiṭṭhati, tassā pācittiyaṃ.

Sāvattiyaṃ aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabba bhuñjantassa evaṃ tiṭṭhanavatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, hatthapāsaṃ vijahitvā khādanīyaṃ khādanatassa upatiṭṭhantiyā dukkaṭaṃ, anupasampanne tikadukkaṭaṃ. “Imaṃ pivatha, iminā bījathā”ti evaṃ dentiya vā, dāpentiyā vā, anupasampannaṃ vā upatiṭṭhāpanatthaṃ ānāpentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Bhuñjantassa bhikkhuno hatthapāse ṭhānaṃ, pānīyassa vā vidhūpanassa vā gahaṇanti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Upatiṭṭhanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

7. Āmakadhaññasikkhāpadavaṇṇanā

Sattame viññatvāti antamaso mātarampi yācitvā. Bhuñjeyyāti ajjhohareyya. Ettha ca viññatti ceva bhojanañca pamāṇaṃ, tasmā sayama viññatvā aññāya bhajjanādīni kārāpetvā vā, aññāya viññāpetvā sayama bhajjanādīni katvā vā paṭiggahaṇato paṭṭhāya yāva dantehi saṃkhādanaṃ, tāva pubbappayogesu dukkaṭāni, ajjhohāre ajjhohāre pācittiyaṃ.

Sāvattiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba āmakadhaññaṃ viññāpanavatthusmiṃ paññattaṃ, sayama vā aññāya vā aviññattiyā laddhaṃ bhajjanādīni katvā vā kāretvā vā bhuñjantiyā dukkaṭaṃ, aññāya viññattiyā laddhaṃ pana sayama bhajjanādīni katvāpi kāretvāpi bhuñjantiyā dukkaṭameva. Ābādhe sati sedakammādīnaṃ atthāya viññāpentiyā, aviññattiyā labbhamānaṃ navakammattāya sampatichantiyā, ñātakappavāritaṭṭhāne muggamāsādiaparaṇaṃ viññāpentiyā, ummattikādīnañca

anāpatti. Sattannaṃ dhaññānaṃ aññatarassa viññāpanaṃ vā viññāpāpanaṃ vā, paṭilābho, bhajjanādīni katvā vā kāretvā vā ajjhoharaṇanti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni addhānamaggaṣikkhāpadasadisānīti.

Āmakadhaññasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

8. Paṭhamauccārachaḍḍanasikkhāpadavaṇṇanā

Aṭṭhame saṅkāranti kacavaraṃ. Vighāsanti yaṃkiñci paribhuttāvasesaṃ ucchiṭṭhodakampi dantakaṭṭhampi, aṭṭhikacalakesu pana vattabbameva natthi. Tirokuṭṭe vā tiropākāre vāti yassakassaci kuṭṭassa vā pākārassa vā parato. Chaḍḍeyya vā chaḍḍāpeyya vāti sabbānipetāni ekato chaḍḍentiyā ekappayoge ekāpatti, sakim āṇattiyā bahukepi chaḍḍite ekāva.

Sāvatthiyaṃ aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabbha uccāraṃ tirokuṭṭe chaḍḍanavatthusmiṃ paññattaṃ, sāṇattikaṃ, bhikkhusa dukkaṭaṃ, oloketvā vā avalaṇṇe vā chaḍḍentiyā, ummattikādīnaṃ anāpatti. Uccārādibhāvo, anolokanaṃ, valaṇṇanaṭṭhānaṃ, tirokuṭṭatiropākāratā, chaḍḍanaṃ vā chaḍḍāpanaṃ vāti imānettha pañca aṅgāni. Samuṭṭhānādīni sañcarittasadisāni, idaṃ pana kiriyākiriyaṇi.

Paṭhamauccārachaḍḍanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

9. Dutiyauccārachaḍḍanasikkhāpadavaṇṇanā

Navame hariteti khette vā nāḷikerādiārāme vā yatthakatthaci ropimaharitaṭṭhāne. Tāni vatthūni chaḍḍentiyā vā chaḍḍāpentiyā vā purimanayeneva āpatti, tādise ṭhāne nisīditvā antamaso udakaṃ pivtvā matthakacchinnaṃ nāḷikerampi chaḍḍentiyā āpattiyeva.

Sāvatthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabbha uccārādīni harite chaḍḍanavatthusmiṃ paññattaṃ, sāṇattikaṃ, tikapācittiyaṃ, bhikkhuno dukkaṭaṃ, bhikkhuniyāpi nikkhittabīje khette yāva aṅkuro na uṭṭhahati, tāva dukkaṭaṃ, aharite dvikadukkaṭaṃ. Tasmim pana aharitasaññāya chaḍḍitakhette vā, sāmike apaloketvā vā chaḍḍentiyā, ummattikādīnaṃ anāpatti. Sesam aṭṭhamasadisamevāti.

Dutiyauccārachaḍḍanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Naccagītasikkhāpadavaṇṇanā

Dasame naccanti antamaso moranaccampi. Gītanti antamaso dhammabhāṇakagītampi. Vāditanti antamaso udakabherivāditampi. Dassanāyāti etesu yaṃkiñci dassanāya gacchantiyā pade pade dukkaṭaṃ, yattha ṭhitā passati vā suṇāti vā, ekappayoge ekāpatti, taṃ taṃ disaṃ olokentiyā payoge payoge āpatti.

Rājagahe chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha naccādīni dassanāya gamanavatthusmiṃ paññattaṃ, sayam tāni vatthūni karontiyā, aññaṃ vā āṇāpentiyā, “cetiyaṃ upahāraṃ dethā”ti īdisena pariyāyena vā bhaṇantiyā, “cetiyaṃ upahāraṃ karomā”ti vā vutte “sādhū”ti sampaṭicchantiyā ca pācittiyamevāti sabbaaṭṭhakathāsu vuttaṃ, bhikkhuno sabbattha dukkaṭaṃ. “Tumhākaṃ cetiyaṃ upaṭṭhānaṃ karomā”ti vutte pana “upaṭṭhānakaraṇaṃ nāma sundara”nti īdisaṃ pariyāyaṃ bhaṇantiyā, ārāme ṭhatvā passantiyā vā suṇantiyā vā, tathā attano ṭhitokāsaṃ āgantvā payojitaṃ paṭipathaṃ gacchantiyā sammukhībhūtaṃ salākabhattādi ke satti karaṇīye gantvā, āpadāsu vā

samajjaṭṭhānaṃ pavisitvāpi passantiyā vā suṇantiyā vā, ummattikādīnañca anāpatti.
Naccādīnaṃ aññataratā, aññatra anuññātakāraṇā gamanaṃ, dassanaṃ vā savanaṃ
vāti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisāni, idaṃ pana lokavajjaṃ,
akusalacittaṃ, tivedananti.

Naccagītasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Lasuṇavaggo paṭhamo.

2. Rattandhakāravaggo

1. Rattandhakārasikkhāpadavaṇṇanā

Andhakāravaggassa paṭhame rattandhakāreti rattandhakāre. Appadīpeti
pajjotacandasūriyaaggīsu ekekenāpi anobhāsīte. Purisenāti santiṭṭhituṃ sallapitūñca
viññunā manussapurisena saddhiṃ. Santiṭṭheyya vāti hatthapāse ṭhitamattāya
pācittiyā. Sallapeyyāti tattha ṭhatvā gehasitakathaṃ kathentiyaṃ pācittiyameva.

Sāvattiyaṃ aññataraṃ bhikkhuṃ ārabba evaṃ santiṭṭhanavattusmiṃ
paññattaṃ, purisassa hatthapāsaṃ vijahitvā, yakkhādīnaṃ hatthapāsaṃ avijahitvāpi
santiṭṭhantiyā, sallapentiyaṃ vā dukkaṭaṃ, yaṃkiñci viññuṃ dutiyaṃ gahetvā evaṃ
karontiyā, arahopekkhāya, aññavihitāya, ummattikādīnañca anāpatti.
Rattandhakāratā, purisassa hatthapāse ṭhānaṃ vā sallapanaṃ vā, sahāyābhāvo,
rahopekkhatāti imānettha cattāri aṅgāni. Theyyasatthasamuṭṭhānaṃ, kiriyaṃ,
saññāvimokkhaṃ, sacittakaṃ, lokavajjaṃ, kāyakammaṃ, vacīkammaṃ,
akusalacittaṃ, tivedananti.

Rattandhakārasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Paṭicchannokāsasikkhāpadavaṇṇanā

Dutiye paṭicchanne okāseti kuṭṭādīsu yena kenaci paṭicchanne, idamevettha
nānattaṃ.

Paṭicchannokāsasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Ajjhokāsasallapanasikkhāpadavaṇṇanā

Tatiye ajjhokāseti nānaṃ, sesaṃ ubhayatthāpi paṭhamasadisamevāti.

Ajjhokāsasallapanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Dutiyauiyyojanasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe rathikāyāti racchāyaṃ. Byūheti anividdharacchāyaṃ. Siṅghāṭaketi caccare.
Nikaṇṇikaṃ vā jappeyyāti kaṇṇamūle kiñci jappeyya. Uyyojeyyāti anācāraṃ
caritukāmatāya “gaccha tva”nti dutiyikaṃ uyyojeyya. Pācittiyanti purimanayeneva
tāva santiṭṭhanādīsu tīṇi pācittiyāni, uyyojentiyaṃ pana uyyojane ca
hatthapāsavijahane ca dukkaṭaṃ, vijahite pācittiyā.

Sāvattiyaṃ thullanandaṃ ārabba evaṃ santiṭṭhanavattusmiṃ paññattaṃ, sesaṃ
purimattayasadisameva. Anāpattiyaṃ pana “na anācāraṃ ācaritukāmā, sati karaṇīye
dutiyaikaṃ bhikkhuṃ uyyojetī”ti ettakaṃ adhikanti.

Dutiyauiyyojanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Anāpucchāpakkamanasikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame purebhattanti aruṇuggamaṇaṃ upādāya yāva majjhanhikaṃ. Āsaneti pallaṅkassokāsabhūte. Sāmiṃ anāpucchāti tasmiṃ kule yaṃkiñci viññuṃ manussaṃ anāpucchā. Pakkameyyāti ettha channassa anto nisīditvā anovassakaṃ ajjhokāse upacāraṃ atikkāmentiyā paṭhamapāde dukkaṭaṃ, dutiye pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ aññataraṃ bhikkhuṇiṃ ārabba anāpucchā pakkamanavattthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, pallaṅkassa anokāse dukkaṭaṃ, tathā āpucchite anāpucchitasaññāya ceva vematikāya ca. Āpucchitasaññāya pana, asaṃhārime, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnaṃ anāpatti. Purebhattatā, antaraghare nisajjā, āsanassa pallaṅkokāsatā, aññatra anuññātākāraṇā anāpucchanaṃ, vuttaparicchedātikkamoti imānettha pañca aṅgāni. Samuṭṭhānādīni kathinasadisāni, idaṃ pana kiriyākiriyaṇi.

Anāpucchāpakkamanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Anāpucchāabhiniśīdanasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhe pacchābhattanti majjhanhike vītivatte yāva sūriyassa atthaṅgamā. Abhiniśīdeyya vāti ādimhi nisīditvā gacchantiyā ekā āpatti, anisīditvā nipajjitvāva gacchantiyāpi ekā, nisīditvā nipajjantiyā dve.

Sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba āsane abhiniśīdanavattthusmiṃ paññattaṃ, sesaṃ pañcamasadisameva. Yathā pana tattha asaṃhārime, evamidha dhuvapaññatte anāpattīti.

Anāpucchāabhiniśīdanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

7. Anāpucchāsantharaṇasikkhāpadavaṇṇanā

Sattame vikāleti atthaṅgate sūriye. Seyyanti antamaso paṇṇasanthārampi, sesaṃ chaṭṭhasadisameva.

Idaṃ pana sāvattthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba vikāle kulāni upasaṅkamitvā sāmiṃ anāpucchitvā seyyaṃ santharivā abhiniśīdanavattthusmiṃ paññattaṃ, anāpattiyañcettha dhuvapaññattaṃ nāma natthīti.

Anāpucchāsantharaṇasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

8. Paraujjhāpanakasikkhāpadavaṇṇanā

Aṭṭhame duggahitena dūpadhāritenāti yaṃ vuttaṃ, tato aññathā gahitena ca upadhāritena ca. Paranti “ahaṃ kirayye ayyaṃ na sakkaccaṃ upaṭṭhahāmī”tiādinā nayena upasampannaṃ ujjhāpentiyaṃ pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ aññataraṃ bhikkhuṇiṃ ārabba evaṃ paraṃ ujjhāpanavattthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, anupasampannāya tikadukkaṭaṃ, ummattikādīnaṃ yeva anāpatti. Duggahitatā, ujjhāpanaṃ, yaṃ ujjhāpeti, tassā upasampannatāti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni adinnādānasadisāni, idaṃ pana dukkhavedananti.

Paraujjhāpanakasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

9. Paraabhisapanasikkhāpadavaṇṇanā

Navame abhisapeyyāti sapatham kareyya. Tattha “niraye upapajjāmi, niraye upapajjatū” tievamādīni vadamānā nirayena abhisapati nāma, akkosatīti attho. “Gihinī homi, gihinī hotū” tievamādīni vadamānā brahmacariyena. Tassā vācāya vācāya pācittiyam.

Sāvatthiyam caṇḍakāḷim ārabba evam abhisapanavatthusmiṃ paññattam, tikapācittiyam, anupasampannāya tikadukkaṭam, tiracchānayaniyā vā pettivisayena vā manussadobhaggena vā abhisapane dukkaṭam.

Atthadhammānusāsani purekkhārānam ummattikādīnañca anāpatti. Nirayena vā brahmacariyena vā abhisapanam, upasampannatā, atthadhammapurekkhārādīnam abhāvoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni aṭṭhamasadisānevāti.

Paraabhisapanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Rodanasikkhāpadavaṇṇanā

Dasame vadhitvāti hatthādīhi paharivā, ubhayam karontiyāva pācittiyam.

Sāvatthiyam caṇḍakāḷim ārabba attānam vadhitvā rodanavatthusmiṃ paññattam, kevalam vadhantiyā vā rodantiyā vā dukkaṭameva. Nātirogabhogabyasanehi phuṭṭhāya kevalam rodantiyā eva na vadhantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Attānam vadhanañceva, rodanañcāti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni samanubhāsanasadisāni, idaṃ pana kiriyahevāti.

Rodanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Rattandhakāravaggo dutiyo.

3. Naggavaggo

1. Naggasikkhāpadavaṇṇanā

Naggavaggassa paṭhame naggāti anivatthā vā apārutā vā. Evañhi nahāyantiyā sabbappayogesu dukkaṭam, nahānapariyosāne pācittiyam.

Sāvatthiyam sambahulā bhikkhuniyo ārabba evam nahānavatthusmiṃ paññattam, udakasāṭikacīvare acchinne vā naṭṭhe vā, “mahaggham idaṃ disvā corāpi hareyyu”nti evarūpāsu āpadāsu vā nahāyantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Naggatā, anuññātakāraṇābhāvo, nahānapariyosānanti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Naggasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Udakasāṭikasikkhāpadavaṇṇanā

Dutiye sāvatthiyam chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba appamāṇikāyo udakasāṭikāyo dhāraṇavatthusmiṃ paññattam, sesamettha sabbam ratanavagge nisīdanasikkhāpade vuttanayeneva veditabbanti.

Udakasāṭikasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Cīvarasibbanasikkhāpadavaṇṇanā

Tatiye visibbetvāti dussibbitaṃ punasibbanatthāya visibbetvā. Anantarāyikinīti dasasu antarāyesu ekekasmimpi asati. Aññatra catūhapañcāhāti visibbitadivasato pañca divase atikkāmetvā “neva sibbissāmi, na sibbāpanāya ussukkaṃ karissāmī”ti dhuraṃ nikkhittamatte pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba cīvaraṃ visibbetvā na sibbanavatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, anupasampannāya tikadukkaṃ, tathā ubhinnaṃ pi aññasmiṃ parikkhāre. Yā pana antarāyikinī vā hoti, pariyesitvā vā kiñci na labhati, karontī vā pañcāhaṃ atikkāmeti, tassā ca, gilānāya ca, āpadāsu ca, ummattikādīnañca anāpatti. Nivāsanapārupanupagacīvaratā, upasampannāya santakatā, sibbanatthāya visibbanaṃ vā visibbāpanaṃ vā, aññatra anuññātakāraṇa pañcāhātikkamo, dhuranikkhepoti imānettha pañca aṅgāni. Samuṭṭhānādīni samanubhāsanasadisānīti.

Cīvarasibbanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Saṅghāṭicārasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe pañca ahāni pañcāhaṃ, pañcāhameva pañcāhikaṃ. Saṅghāṭinaṃ cāro saṅghāṭicāro, paribhogavasena vā otāpanavasena vā saṅghaṭitaṭṭhena ‘saṅghāṭī’ti laddhanāmaṃ ticīvaraṃ, udakasāṭikā, saṃkaccikāti imesaṃ pañcannaṃ cīvarānaṃ parivattananti attho. Atikkāmeyya pācittiyanti chaṭṭhe aruṇuggamane ekasmiṃ cīvare vuttanayena aparivattite ekā āpatti, pañcasu pañca.

Sāvattthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba cīvaraṃ nikkhipitvā santaruttarena janapadacārikaṃ pakkamanavatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, pañcāhānatikkante dvikadukkaṃ. Tasmīṃ pana anatikkantasaññāya, pañcamaṃ divasaṃ pañca cīvarāni nivāsentiyā vā pārupantiyā vā otāpentiya vā, gilānāya, “idaṃ me cīvaraṃ mahagghaṃ īdise corabhaye na sakkā dhāretu”nti evarūpāsu āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Pañcannaṃ cīvarānaṃ aññataratā, pañcāhātikkamo, anuññātakāraṇābhāvo, aparivattananti imānettha cattāri aṅgāni. Samuṭṭhānādīni kathinasadisānīti.

Saṅghāṭicārasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Cīvarasaṅkamanīyasikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame cīvarasaṅkamanīyanti saṅkameṭabbaṃ cīvaraṃ, aññissā santakaṃ anāpucchā gahitaṃ puna paṭidāṭabbaṃ pañcannaṃ aññataraṃ cīvaranti attho. Dhāreyyāti sace taṃ nivāseti vā pārupati vā pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabba bhikkhuniyā cīvaraṃ ādāya anāpucchā pārupanavatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, anupasampannāya tikadukkaṃ. Yā pana tāya vā dinnaṃ, taṃ vā āpucchā, acchinnanaṭṭhacīvarikā vā hutvā, “idaṃ me cīvaraṃ mahagghaṃ īdise corabhaye na sakkā dhāretu”nti evarūpāsu āpadāsu vā dhāreti, tassā, ummattikādīnañca anāpatti. Cīvarasaṅkamanīyatā, upasampannāya santakatā, anuññātakāraṇābhāvo, dhāraṇanti imānettha cattāri aṅgāni. Samuṭṭhānādīni paṭhamakathinasadisāni, idaṃ pana kiriyākiriyaṃ.

Cīvarasaṅkamanīyasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Gaṇacīvarasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhe gaṇassāti bhikkhunisaṅghassa. Cīvaralābhanti vikappanupagampi pacchimaṃ labhitabbaṃ cīvaraṃ. Antarāyaṃ kareyyāti yathā te dātukāmā na denti, evaṃ parakkameyya. Pācittiyanti sace tassā vacanena te na denti, bhikkhuniyā pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba gaṇassa cīvaralābhantarāyakaraṇavatthusmiṃ paññattaṃ, aññasmiṃ parikkhāre dukkaṭaṃ, sambahulānaṃ pana ekabhikkhuniyā vā cīvaralābhepi dukkaṭameva. “Samagghakāle dassathā”ti evaṃ ānisaṃsaṃ dassetvā nivārentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Vikappanupagapacchimatā, saṅghassa pariṇatabhāvo, vinā ānisaṃsadassanena antarāyakaraṇanti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni adinnādānasadisānīti.

Gaṇacīvarasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

7. Paṭibāhanasikkhāpadavaṇṇanā

Sattame dhammikaṃ cīvaravibhaṅganti samaggena saṅghena sannipatitvā karīyamānaṃ cīvaravibhaṅga. Paṭibāheyyāti paṭisedheyya, evaṃ paṭisedhentiyaṃ pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhanavatthusmiṃ paññattaṃ, dhammike vematikāya, adhammike dhammikaesaññāya ceva vematikāya ca dukkaṭaṃ. Ubhayattha adhammikaesaññāya, ānisaṃsaṃ dassetvā paṭibāhantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Cīvaravibhaṅgassa dhammikatā, dhammikaesaññitā, vinā ānisaṃsena paṭibāhananti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni adinnādānasadisānevāti.

Paṭibāhanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

8. Cīvaradānasikkhāpadavaṇṇanā

Aṭṭhame samaṇacīvaranti kappakataṃ nivāsanapārupanupagaṃ, evarūpaṃ ṭhapetvā pañca sahadhammike mātāpitāro ca yassa kassaci gahaṭṭhassa vā pabbajitassa vā pariccajitvā dentiyaṃ pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba agārikassa samaṇacīvaradānavatthusmiṃ paññattaṃ, bhikkhuno dukkaṭaṃ. Mātāpitūnaṃ pariccajitvāpi, aññesaṃ tāvakālikameva dentiyaṃ, ummattikādīnañca anāpatti. Samaṇacīvaratā, ṭhapetvā sahadhammike ca mātāpitāro ca aññesaṃ dānaṃ, atāvakālikatāti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni sañcarittasadisānīti.

Cīvaradānasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

9. Kālaatikkamanasikkhāpadavaṇṇanā

Navame dubbalacīvarapaccāsāyāti dubbalāya cīvarapaccāsāya, “sace sakkoma dassāmā”ti ettakamattaṃ sutvā uppāditāya āsāyāti attho. Cīvarakālasamayaṃ atikkāmeyyāti vassaṃvuṭṭhabhikkhunīhi kālacīvare bhājiyamāne “āgameyyātha, ayye, atthi saṅghassa cīvarapaccāsā”ti vatvā taṃ cīvaravibhaṅgaṃ cīvarakālaṃ atikkāmeyya, tassā anattate kathine vassānassa pacchimamāsaṃ, atthate kathine kathinubbhāradivasam atikkāmentiyā pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamayaṃ atikkamanavattusmiṃ paññattaṃ, dubbalacīvare vematikāya, adubbalacīvare dubbalacīvarasaññāya ceva vematikāya ca dukkaṭaṃ. Ubhayattha adubbalacīvarasaññāya, kiñcāpi ‘na sakkomā’ti vadanti, “idāni pana tesam kappāso vā uppajjissati, saddho vā puriso āgamiṣṣati, tasmim āgate addhā dassantī”ti evaṃ ānisaṃsaṃ dassetvā nivārentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Dubbalacīvaratā, dubbalasaññitā, vinā ānisaṃsena nivāraṇanti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni adinnādānasadisānīti.

Kālaatikkamanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Kathinuddhārasikkhāpadavaṇṇanā

Dasame dhammikaṃ katinuddhāraṇti sabbāsaṃ bhikkhunīnaṃ akālacīvaraṃ dātukāmena upāsakena yattako atthāramūliko ānisaṃso, tato adhikaṃ vā samakaṃ vā datvā yācitenā samaggena bhikkhunisaṅghena yaṃ katināṃ ñattidutiyakammena antarā uddharīyati, tassa so uddhāro ‘dhammiko’ti vuccati, evarūpaṃ katinuddhāraṇti attho. Paṭibāheyyāti nivāreyya, tassa evarūpaṃ katinuddhāraṃ nivārentiyā pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba katinuddhāraṃ paṭibāhanavattusmiṃ paññattaṃ, sesaṃ sattame vuttanayeneva veditabbanti.

Katinuddhārasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Naggavaggo tatiyo.

4. Tuvaṭṭavaggo

1. Ekamañcatuvaṭṭanasikkhāpadavaṇṇanā

Tuvaṭṭavaggassa paṭhame tuvaṭṭeyyunti nipajjeyyūṃ. Tāsu pana ekāya vā nipannāya aparā nipajjatu, dvepi vā saheva nipajjantu, dvinnampi pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba dvinnaṃ ekamañce tuvaṭṭanavattusmiṃ paññattaṃ, sace pana ekāya nipannāya ekā nisīdati, ubho vā nisīdanti, tesaṃ, ummattikādīnañca anāpatti. Ekamañcatā, dvinnaṃ tuvaṭṭananti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Ekamañcatuvaṭṭanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Ekattaraṇatuvaṭṭanasikkhāpadavaṇṇanā

Dutiye ekaṃ attharaṇaṃceva pāvuraṇaṃce etāsanti ekattaraṇapāvuraṇā, saṃhārimānaṃ pāvārattharaṇakaṭasāraṇakādīnaṃ ekaṃ antaṃ attharivā ekaṃ pārūpitvā tuvaṭṭentīnametaṃ adhivacanaṃ. Pācittiyanti taṃyeva attharivā taṃ pārūpitvā nipajjantīnaṃ pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba evaṃ tuvaṭṭanavattusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, attharaṇe vā pāvuraṇe vā ekasmiṃ dukkaṭaṃ, nānattharaṇapāvuraṇe dvikadukkaṭaṃ. Tasmim pana nānattharaṇapāvuraṇasaññāya, vavattānaṃ dassetvā nipajjantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Sesaṃ paṭhamasadisamevāti.

3. Aphāsukaraṇasikkhāpadavaṇṇanā

Tatiye aphāsunti “iminā imissā aphāsu bhavissatī”ti anāpucchā purato caṅkamanatṭhānanissajjādayo vā uddisauddisāpanaparipucchanasajjhāyaṃ vā karontiyā caṅkamane nivattanagaṇanāya, ṭhānādīsu payogagaṇanāya, uddesādīsu padagaṇanāya pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba sañcicca aphāsukaraṇavatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, anupasampannāya tikadukkaṭaṃ, na aphāsukāmatāya, āpucchā purato caṅkamanādīni karontiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Upasampannatā, aphāsukāmatā, aphāsukaraṇaṃ, anāpucchānanti imānettha cattāri aṅgāni. Samuṭṭhānādīni adinnādānasadisāni, idaṃ pana kiriyākiriyaṃ, dukkhavedananti.

Aphāsukaraṇasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Naupaṭṭhāpanasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe dukkhitanti gilānaṃ. Sahajīvininti saddhivihāriṇiṃ. Neva upaṭṭhaheyyāti tassā upaṭṭhānaṃ sayamaṃ vā akarontiyā, parehi vā akārentiyā dhuraṃ nikkhittamatte pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba dukkhiṭaṃ sahaṇiṇiṃ anupaṭṭhānavatthusmiṃ paññattaṃ, antevāsiniyā vā anupasampannāya vā dukkaṭaṃ, dasasu aññatarantarāye sati pariyesitvā alabhantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Gilānatā, saddhivihāritā, anuññātakāraṇābhāvo, upaṭṭhāne dhuranikkhepoti imānettha cattāri aṅgāni. Samuṭṭhānādīni samanubhāsanasadisānīti.

Naupaṭṭhāpanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Nikkaḍḍhanasikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame upassayaṃ datvāti sakavāṭabaddhaṃ attano puggalikavihāraṃ datvā. Nikkaḍḍheyyāti bahūnapi dvārāni ekappayogena nikkaḍḍhentiyaṃ ekā āpatti, nānāpayogehi payogagaṇanāya āpattiyo, āṇattiyampi eseva nayo. Sace pana “imañcamañca dvāraṃ atikkāmehi”ti āṇāpeti, ekāya āṇattiyā eva dvāragaṇanāya āpattiyo.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba etādise vatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, akavāṭabaddhato dukkaṭaṃ, anupasampannāya tikadukkaṭaṃ, sakavāṭabaddhato vā akavāṭabaddhato vā ubhinnaṃ parikkhāranikkaḍḍhane dukkaṭameva, sesaṃ saṅghikavihāranikkaḍḍhanasikkhāpade vuttanayamevāti.

Nikkaḍḍhanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Saṃsaṭṭhasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhaṃ uttānapadatthameva. Sāvatthiyaṃ caṇḍakāliṃ ārabba saṃsaṭṭhavihāravatthusmiṃ paññattaṃ, sesamettha paṭhamaariṭṭhasikkhāpade vuttavinicchayasadisamevāti.

Saṃsaṭṭhasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

7. Antoraṭṭhasikkhāpadavaṇṇanā

Sattame antoraṭṭheti yassa vijite viharati, tassa raṭṭhe. Asatthikā cārikanti vinā satthena gacchantiyā, gāmantaragaṇanāya, agāmake araṇṇe addhayaḥjanagaṇanāya pācittiyam.

Sāvatthiyam sambahulā bhikkhuniyo ārabba vuttanayeneva desacārikam pakkamanavatthusmiṃ paññattaṃ. Satthena saha gacchantiyā, kheme appaṭibhaye, āpadāsu, ummattikādīnaṃ anāpatti. Antoraṭṭhatā, akhematā, anuññātakāraṇābhāvo, cārikam pakkamananti imānettha cattāri aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Antoraṭṭhasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

8. Tiroraṭṭhasikkhāpadavaṇṇanā

Aṭṭhame tiroraṭṭheti yassa vijite viharati, taṃ ṭhapetvā aññassa raṭṭhe. Sesam sattame vuttanayeneva veditabbaṃ, nagaram panettha rājagahanti.

Tiroraṭṭhasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

9. Antovassasikkhāpadavaṇṇanā

Navame antovassanti purimam vā temāsam, pacchiram vā temāsam avasitvā tassa vassassa antoyeva. Idha sattāhakaraṇīyena vā kenaci ubbaḥhāya vā āpadāsu vā gacchantiyā ummattikādīnaṃ anāpatti. Sesam aṭṭhamasadisamevāti.

Antovassasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Cārikanapakkamanasikkhāpadavaṇṇanā

Dasame vassamvuṭṭhāti purimam vā temāsam, pacchiram vā temāsam vuṭṭhā. Chappañcayoḥjanānīti ettha pavāretvā pañca yoḥjanāni gantumpi vaṭṭati, chasu vattabbameva natthi. Sace pana tīṇi gantvā teneva maggena paccāgacchati, na vaṭṭati, aññena āgantum vaṭṭati. “Vuttappamāṇam addhānam na gacchissāmī”ti dhure nikkhittamatte pācittiyam.

Rājagahe sambahulā bhikkhuniyo ārabba vassam vasitvā cārikam apakkamanavatthusmiṃ paññattaṃ. Antarāye sati, pariyesitvā dutiyikam bhikkhunim alabhantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnaṃ anāpatti. Vassamvuṭṭhatā, anuññātakāraṇābhāvo, pañcayoḥjanānatikkamoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni paṭhamapārājikasadisāni, idam pana akiriyam, dukkhavedananti.

Cārikanapakkamanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Tuvaṭṭavaggo catuttho.

5. Cittāgāravaggo

1. Rājāgārasikkhāpadavaṇṇanā

Cittāgāravaggassa paṭhame rājāgāranti rañño kīlanagharam. Cittāgāranti kīlanacittasālam. Ārāmanti kīlanaupavanam. Uyyānanti kīlanuyyānam. Pokkharaninti kīlanapokkharanīm. Dassanāyāti “etesu yamkiñci passissāmī”ti gacchantiyā pade

pade dukkaṭaṃ, yattha ṭhatvā passati, tattha padaṃ anuddharitvā pañcāpi passantiyā ekāva āpatti. Sace pana taṃ taṃ viloketvā passati, gīvaṃ parivattanappayogagaṇanāya āpattiyo, na ummīlanagaṇanāya.

Sāvattiyaṃ chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha cittāgāraṃ dassanāya gamanavattusmiṃ paññattaṃ, bhikkhussa sabbattha dukkaṭaṃ, avaseso vinicchayo naccadassanasikkhāpade vuttanayeneva veditabboti.

Rājāgārasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Āsandiparibhuñjanasikkhāpadavaṇṇanā

Dutiye āsandī nāma atikkantappamāṇā vuccati. Pallaṅko nāma saṃhārimena vālena katoti vutto. Paribhuñjeyyāti ettha pana nisīdananipajjanappayogagaṇanāya pācittiyaṃ veditabbaṃ.

Sāvattiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabbha āsandipallaṅkaparibhogavatthusmiṃ paññattaṃ, āsandiya pāde chinditvā, pallaṅkassa vāle bhinditvā paribhuñjantiyā, ummattikādīnaṃ anāpatti. Āsandipallaṅkatā, nisīdanaṃ nipajjanaṃ vāti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Āsandiparibhuñjanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Suttakantanasikkhāpadavaṇṇanā

Tatiye suttanti channaṃ aññataraṃ. Kanteyyāti ettha yattakaṃ hatthena añchitaṃ hoti, tasmīṃ takkamhi veṭhite ekā āpatti. Idañhi sandhāya padabhājanīye “ujjavujjave”ti vuttaṃ.

Sāvattiyaṃ chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha suttaṃ kantanavattusmiṃ paññattaṃ, kantanato pubbe kappāsavicinanaṃ ādiṃ katvā sabbappayogesu hatthavāragaṇanāya dukkaṭaṃ. Kantitasuttaṃ kantantiyā, ummattikādīnaṃ anāpatti. Akantitatā, kantananti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Suttakantanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Gihiveyyāvaccasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe gihiveyyāvaccanti gihīnaṃ veyyāvaccaṃ. Sacepi hi mātāpitara attano kiñci kammaṃ akārāpetvā tesāṃ yāgupacanādīni karonti, pubbappayogesu payogagaṇanāya dukkaṭāni āpajjitvā yāguādīsu bhājanagaṇanāya, khādanīyādīsu pūvagaṇanāya pācittiyaṃ āpajjati.

Sāvattiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabbha gihīnaṃ veyyāvaccakaraṇavattusmiṃ paññattaṃ, manussehi saṅghassa yāgupāne vā bhatte vā cetiyapūjāya vā kariyamānāya tesāṃ sahāyabhāvena yāgupacanādīni, attano veyyāvaccakarassa ca tāniyeva karontiyā, ummattikādīnaṃ anāpatti. Gihiveyyāvaccakaraṇaṃ, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānevāti.

Gihiveyyāvaccasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Adhikaraṇasikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame adhikaraṇanti catunnaṃ aññataraṃ. Pācittiyanti idha cīvarasibbane viya dhuraṃ nikkhittamatte pācittiyaṃ, ekāhampi parihāro natthi.

Sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba adhikaraṇaṃ navūpasamanavattthusmiṃ paññattaṃ, sesamettha cīvarasibbanasikkhāpade vuttanayeneva veditabbanti.

Adhikaraṇasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Bhojanadānasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhe sahatthāti kāyena vā kāyappaṭibaddhena vā nissaggiyena vā ṭhapetvā pañcasahadhammike avasesānaṃ aññatra udakadantaponā yaṃkiñci ajjhoharaṇiyaṃ dadantiyā pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba agārikassa khādanīyabhojanīyadānavattthusmiṃ paññattaṃ, udakadantapone dukkaṭaṃ. Yā pana dāpeti na deti, upanikkhipitvā deti, bāhiraḷepaṃ deti, tassā, ummattikādīnañca anāpatti. Aññatra udakadantaponā ajjhoharaṇiyaṃ, ṭhapetvā pañca sahadhammike aññassa sahatthā dānanti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Bhojanadānasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

7. Āvasathacīvarasikkhāpadavaṇṇanā

Sattame āvasathacīvaranti “utuniyo bhikkhuniyo paribhuñjantū”ti dinnacīvaraṃ. Anissajjitvāti catutthe divase dhovitvā aññissā antamaso sāmaṇeriyāpi utuniyā adatvā. Pācittiyanti evaṃ anissajjitvā paribhuñjantiyā pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba āvasathacīvaraṃ anissajjitvā paribhuñjanavattthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, nissajjite dvikadukkaṭaṃ. Tasmīṃ pana nissajjitasaññāya, puna pariyāyena vā, aññāsaṃ utunīnaṃ abhāvena vā, acchinnanattācīvarikāya vā, āpadāsu vā paribhuñjantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Āvasathacīvaratā, catutthadivasatā, dhovitvā anissajjanaṃ, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha cattāri aṅgāni. Samuṭṭhānādīni kathinasadisāni, idaṃ pana kiriyākiriyaṃ.

Āvasathacīvarasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

8. Āvasathavihārasikkhāpadavaṇṇanā

Aṭṭhame āvasathanti kavāṭabaddhavihāraṃ. Anissajjitvāti rakkhaṇatthāya adatvā, “idaṃ jaggeyyāsī”ti evaṃ anāpucchitvāti attho. Cārikaṃ pakkameyya pācittiyanti ettha sakagāmato aññaṃ gāmaṃ ekarattivāsattāyapi pakkamantiyā parikkhittassa āvasathassa parikkhepaṃ, aparikkhittassa upacāraṃ paṭhamapādena atikkantamatte dukkaṭaṃ, dutiyena pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba āvasathaṃ anissajjitvā cārikaṃ pakkamanavattthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, akavāṭabaddhe dukkaṭaṃ, nissajjite dvikadukkaṭaṃ. Tasmīṃ pana nissajjitasaññāya, satī antarāye, paṭijaggikaṃ pariyesitvā alabhantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Sakavāṭabaddhatā, vuttanayena pakkamanaṃ, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni kathinasadisānīti, idaṃ pana kiriyākiriyaṃ.

Āvasathavihārasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

9. Tiracchānavijjāpariyāpuṇanasikkhāpadavaṇṇanā

Navame tiracchānavijjanti yaṃkiñci bāhirakaṃ anattasaṃhitam
hatthiassarathadhanutharusippaāthabbaṇakhilanavasīkaraṇasosāpanamantāgadappa
yogādibhedam parūpaghātakaram vijjam. Pariyāpuṇeyyāti ettha yassa kassaci
santike taṃ padādivasena pariyāpuṇantiyā padagaṇanāya ceva akkharagaṇanāya ca
pācittiyanti.

Tiracchānavijjāpariyāpuṇanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Tiracchānavijjāvācanasikkhāpadavaṇṇanā

Dasame vāceyyāti padaṃ viseso. Ubhayampi sāvatthiyaṃ chabbaggiyā ceva
sambahulā bhikkhuniyo ca ārabba tiracchānavijjam pariyāpuṇanavācanavattusmiṃ
paññattam. Lekhe, dhāraṇāya ca, guttatthāya ca yakkhaparittanāgamaṇḍalādi
sabbaparitte, ummattikādīnaṃ anāpatti. Tiracchānavijjatā, pariyāpuṇanavācanā,
anuññātakāraṇābhāvoti imānettha dvīsupi tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni
padasodhammasadisānīti.

Tiracchānavijjāvācanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Cittāgāravaggo pañcama.

6. Ārāmavaggo

1. Ārāmapavisanasikkhāpadavaṇṇanā

Ārāmavaggassa paṭhame sabhikkhukaṃ ārāmanti yattha bhikkhū rukkhāmūlepi
vasanti, taṃ padesaṃ. Anāpucchāti ettha bhikkhusāmaṇeraārāmikesu yaṃkiñci
anāpucchā, parikkhittassa ārāmassa parikkhepaṃ atikkamantiyā, aparikkhittassa
upacāraṃ okkamantiyā paṭhamapāde dukkaṭaṃ, dutiyapāde pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba anāpucchā ārāmaṃ
pavisanavattusmiṃ paññattam, “santaṃ bhikkhuṃ anāpucchā”ti ca “jānaṃ
sabhikkhuka”nti ca imānettha dve anupaññattiyo, sabhikkhuke vematikāya,
abhikkhuke sabhikkhukasaññāya ceva vematikāya ca dukkaṭaṃ. Tasmīṃ pana
duvidhepi abhikkhukasaññāya, santaṃ bhikkhuṃ āpucchā pavisantiyā,
paṭhamappaviṭṭhānaṃ vā bhikkhunīnaṃ sīsaṃnulokikāya, yattha vā bhikkhuniyo
sannipatitā, tattha “tāsaṃ santikaṃ gacchāmī”ti saññāya, ārāmena vā maggo hoti,
tena gacchantiyā, āpadāsu, ummattikādīnaṃ anāpatti. Sabhikkhukārāmatā,
sabhikkhukasaññitā, vuttaparicchēdātikkamo, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha
cattāri aṅgāni. Samanubhāsanasaṃmutṭhānaṃ, kiriyākiriyaṃ, saññāvimokkhaṃ,
sacittakaṃ, paṇṇattivajjaṃ, kāyakammaṃ, vacīkammaṃ, ticittaṃ, tivedananti.

Ārāmapavisanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Bhikkhuakkosanasikkhāpadavaṇṇanā

Dutiye akkoseyyāti dasannaṃ akkosavatthūnaṃ aññatarena sammukhā vā
parammukhā vā akkoseyya. Paribhāseyyāti bhayaṃmassa upadaṃseyya. Pācittiyanti
tassā evaṃ karontiyā pācittiyaṃ.

Vesāliyaṃ chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba āyasmantaṃ upāliṃ
akkosanavattusmiṃ paññattam, tikapācittiyaṃ, anupasaṃpanne tikadukkaṭaṃ,

atthadhammaanūsāsanipurekkhārāya, ummattikādīnañca anāpatti. Upasampannatā, akkosanaparibhāsanam, atthapurekkhāratādīnam abhāvoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni adinnādānasadisāni, idaṃ pana dukkhavedananti.

Bhikkhuakkosanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Gaṇaparibhāsanāsikkhāpadavaṇṇanā

Tatiye caṇḍikatāti kuddhā. Gaṇanti bhikkhunisaṅgham. Paribhāseyyāti ettha “bālā etā abyattā etā, netā jānanti kammaṃ vā kammadosaṃ vā kammāsampattiṃ vā kammavipattiṃ vā”ti evaṃ yattha katthaci paribhāsantiyā pācittiyaṃ.

Sāvattiyaṃ thullanandaṃ ārabba gaṇam paribhāsanavattusmiṃ paññattaṃ, sambahulā vā ekaṃ vā anupasampannaṃ vā paribhāsantiyā dukkaṭaṃ. Sesam dutiyasadisamevāti.

Gaṇaparibhāsanāsikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Pavāritasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe gaṇabhojane vuttanayena nimantitā, pavāraṇāsikkhāpade vuttanayena pavāritā veditabbā. Pācittiyaṃ tassā purebhattaṃ ṭhapetvā yāguñceva sesāni ca tīṇi kālīkāni aññaṃ yaṃkiñci āmisam ajjhoharaṇatthāya paṭiggaṇhantiyā gahaṇe dukkaṭaṃ, ajjhohāre ajjhohāre pācittiyaṃ.

Sāvattiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba aññatra bhuñjanavattusmiṃ paññattaṃ, tīṇi kālīkāni āhāratthāya paṭiggaṇhantiyāpi ajjhoharantiyāpi dukkaṭaṃ. Yā pana nimantitā appavāritā yāguṃ pivati, sāmike apaloketvā bhuñjati, tīṇi kālīkāni sati paccaye paribhuñjati, tassā, ummattikādīnañca anāpatti. Nimantitā vā pavāritā vā taṃ ubhayaṃ vā, purebhattaṃ vuttalakkaṇassa āmisassa ajjhohāro, sāmikānaṃ anāpucchanti imānettha tīṇi aṅgāni. Addhānasamuṭṭhānaṃ, nimantitāya anāpucchā bhuñjantiyā āpattisambhavato siyā kiriyākiriyaṃ, pavāritāya kappiyaṃ kāretvāpi akāretvāpi paribhuñjantiyā āpattisambhavato siyā kiriyam, nosaññāvimokkhaṃ, acittakaṃ, paṇṇattivajjaṃ kāyakammaṃ, vacīkammaṃ, ticittaṃ, tivedananti.

Pavāritasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Kulamaccharinīsikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame kule maccharo kulamaccharo, kulamaccharo etissā atthi, kulaṃ vā maccharāyatīti kulamaccharinī. Assāti yā īdisī bhaveyya. Pācittiyaṃ tassā “yaṃ kulaṃ bhikkhunīnaṃ paccaye dātukāmaṃ, kathaṃ nāma tattha bhikkhuniyo na gaccheyyu”nti bhikkhunīnaṃ vā santike kulassa, “kathaṃ nāma ime tāsaṃ kiñci na dajjeyyu”nti kulassa vā santike bhikkhunīnaṃ avaṇṇam bhāsantiyā pācittiyaṃ.

Sāvattiyaṃ aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabba kulamaccharāyanavattusmiṃ paññattaṃ. Amaccharāyitvā santaṃyeva ādīnavaṃ ācikkhantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Bhikkhunīnaṃ alābhakāmatā, kulassa vā santike bhikkhunīnaṃ bhikkhunīnaṃ vā santike kulassa avaṇṇabhaṇananti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni adinnādānasadisāni, idaṃ pana dukkhavedananti.

Kulamaccharinīsikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Abhikkhukāvāsasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhe sace bhikkhunupassayato addhayaḥjanabbhantare ovādadāyaka bhikkhū na vasanti, maggo vā akhemo hoti na sakkā anantarāyena gantum, ayaṃ abhikkhuko nāma āvāso. Tattha “vassaṃ vasissāmī”ti senāsanapaññāpanapānīyaupaṭṭhāpanādīni karontiyā dukkaṭaṃ, saha aruṇuggamaṇā pācittiyaṃ. Ayamettha saṅkhepo, vitthāro pana samantapāsādikāyaṃ vutto.

Sāvattiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba abhikkhuke āvāse vassaṃ vasanavattusmiṃ paññattaṃ, yatha pana vassūpagatā bhikkhū pakkantā vā honti vibbhantā vā kālaṅkatā vā pakkhasaṅkantā vā tattha vasantiyā, āpadāsu, ummattikādīnaṃ anāpatti. Abhikkhukāvāsātā, vassūpagamaṇaṃ, aruṇuggamananti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānevāti.

Abhikkhukāvāsasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

7. Apavāraṇāsikkhāpadavaṇṇanā

Sattame vassaṃvuṭṭhāti purimaṃ vā pacchimaṃ vā temāsaṃ vuṭṭhā. Ubhatosaṅgheti bhikkhunisaṅghe ceva bhikkhusaṅghe ca. Ayaṃ panettha vinicchayaḥkathā - bhikkhunīhi cātuddaseyeva sannipatitvā “suṇātu me, ayye, saṅgho, ajja pavāraṇā cātuddasī, yadi saṅghassa pattakallaṃ, saṅgho pavāreyyā”ti evaṃ sabbasaṅgāhikañattiṃ vā, “tevācikaṃ pavāreyyā”ti evaṃ tevācikañattiṃ vā, sati antarāye “dhevācikaṃ, ekavācikaṃ, samānavassikaṃ pavāreyyā”ti evaṃ dhevācikañattiṃ vā ṭhapetvā sabbasaṅgāhikañatti ce ṭhapitā, “saṅghaṃ, ayye, pavāremi diṭṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā, vadantu maṃ ayyāyo anukampaṃ upādāya, passantī paṭikarissāmī”ti evaṃ sakim vā, “dutiyaṃpi, ayye, saṅghaṃ...pe... tatiyaṃpi, ayye, saṅghaṃ...pe... paṭikarissāmī”ti evaṃ dvattikkhattuṃ vā vatvā paṭipāṭiyā pavāretabbaṃ. Tevācikāya ñattiya vacanaṃ na hāpetabbaṃ, dhevācikañattiṃ vā vadāhetuṃ vaṭṭati, hāpetuṃ na vaṭṭati. Evaṃ bhikkhunisaṅghe pavāretvā tattheva ekā bhikkhunī bhikkhunikkhandhake vuttana ñattidutiyakammaṇa bhikkhunisaṅghassatthāya bhikkhusaṅghaṃ pavāretuṃ sammannitabbā. Tāya sammatāya bhikkhuniyā pannarase bhikkhunisaṅghaṃ ādāya bhikkhusaṅghaṃ upasaṅkamitvā ekaṃsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjaliṃ paggaḥetvā evamassa vacanīyo “bhikkhunisaṅgho ayya bhikkhusaṅghaṃ pavāreti diṭṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā, vadatāyya bhikkhusaṅgho bhikkhunisaṅghaṃ anukampaṃ upādāya, passanto paṭikarissati, dutiyaṃpi ayya...pe... tatiyaṃpi ayya...pe... passanto paṭikarissati”ti evaṃ pavāretabbaṃ.

Sace pañcavaggo bhikkhunisaṅgho na pūراتi, catūhi vā tīhi vā gaṇaṇattiṃ ṭhapetvā, dvīhi vinā ñattiya aññamaññaṃ pavāretabbaṃ. Ekāya “ajja me pavāraṇā”ti adhiṭṭhātabbaṃ.

Vihāraṃ pana gantvā “bhikkhuniyo, ayya, bhikkhusaṅghaṃ pavārenti diṭṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā, vadatāyya bhikkhusaṅgho bhikkhuniyo anukampaṃ upādāya, passantīyo paṭikarissanti”ti ca, “ahaṃ, ayya, bhikkhusaṅghaṃ pavāremi diṭṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā, vadatu maṃ, ayya, bhikkhusaṅgho anukampaṃ upādāya, passantī paṭikarissāmī”ti ca evaṃ tikkhattuṃ vattabbaṃ.

Sace bhikkhusaṅgho na pūraṭi, “bhikkhunisāṅgho, ayya, ayye pavāreti diṭṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā, vadantu ayyā bhikkhunisāṅghaṃ anukampaṃ upādāya, passanto paṭikarissatī”ti ca, “bhikkhunisāṅgho, ayya, ayyaṃ pavāreti diṭṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā, vadatāyyo bhikkhunisāṅghaṃ anukampaṃ upādāya, passanto paṭikarissatī”ti ca evaṃ tikkhattuṃ vattabbaṃ.

Ubhinnaṃ aparipūriyā “bhikkhuniyo, ayyā, ayye pavārenti diṭṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā, vadantāyyā bhikkhuniyo anukampaṃ upādāya, passantīyo paṭikarissatī”ti ca, “bhikkhuniyo, ayya, ayyaṃ pavārenti diṭṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā, vadatāyyo bhikkhuniyo anukampaṃ upādāya, passantīyo paṭikarissatī”ti ca, “ahaṃ, ayyā, ayye pavāremi diṭṭhena vā sutena vā...pe... vadantu maṃ, ayyā, anukampaṃ upādāya, passantī paṭikarissāmī”ti ca, “ahaṃ, ayya, ayyaṃ pavāremi diṭṭhena vā sutena vā...pe... vadatu maṃ, ayyo, anukampaṃ upādāya, passantī paṭikarissāmī”ti ca evaṃ tikkhattuṃ vattabbaṃ. Sabbāheva hi iminā nayena ubhatosaṅghe pavāritā hoti, yā pana vassaṃvuṭṭhā “ubhatosaṅghe evaṃ na pavāressāmī”ti dhuraṃ nikkhipati, tassā saha dhuranikkhepena pācittiyaṃ.

Sāvattiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba vassaṃ vasitvā na pavāraṇāvattthusmiṃ paññattaṃ. Antarāye pana sati, pariyesitvā bhikkhū alabhantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnaṃ anāpatti. Vassaṃvuṭṭhatā, na ubhatosaṅghe pavāraṇā, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni samanubhāsanāsādisānīti.

Apavāraṇāsikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

8. Ovādasikkhāpadavaṇṇanā

Aṭṭhame ovādāyāti garudhammassavanatthāya. Saṃvāsāyāti uposathapucchanatthāya ceva pavāraṇatthāya ca. Pācittiyanti “etesaṃ atthāya na gacchāmī”ti dhuraṃ nikkhittamatte pācittiyaṃ.

Sakkesu chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba ovādāya agamanavattthusmiṃ paññattaṃ. Antarāye pana sati, pariyesitvā dutiyikaṃ alabhantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnaṃ anāpatti. Ovādasamvāsānaṃ atthāya agamaṃ, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni paṭhamapārājikasādisāni, idaṃ pana akiriyaṃ, dukkhavedananti.

Ovādasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

9. Ovādūpasaṅkamanasikkhāpadavaṇṇanā

Navame anvaddhamāsanti addhamāse addhamāse. Uposathapucchakanti uposathapucchanaṃ. Ovādūpasaṅkamananti ovādatthāya upasaṅkamaṃ. Taṃ atikkāmentiyāti ettha bhikkhunīhi terase vā cātuddase vā ārāmaṃ gantvā “ayaṃ uposatho cātuddaso pannaraso”ti pucchitabbaṃ, uposathadivase nidānavāṇṇanāyaṃ vuttanayena ovādūpasaṅkamaṃ yācitabbaṃ. Yā bhikkhunī vuttappakāre kāle tadubhayaṃ na karoti, sā taṃ atikkāmeti nāma, tassā “uposathampi na pucchissāmi, ovādampi na yācissāmī”ti dhuraṃ nikkhittamatte pācittiyaṃ.

Sāvattiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba uposathaovādānaṃ apucchanaayācanavattthusmiṃ paññattaṃ, anāpatti aṭṭhamasādisāyeva. Uposathovādānaṃ apucchanaayācanāyaṃ dhuranikkhepo, anuññātakāraṇābhāvoti

imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni samanubhāsanāsādisānīti.

Ovādūpasāṅkamanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Pasākhejātasikkhāpadavaṇṇanā

Dasame pasākheti nābhiyā heṭṭhā jāṇumaṇḍalānaṃ uparipadese. Tato hi yasmā rukkhassa sākhā viya ubho ūrū pabhijjivā gatā, tasmā so “pasākho”ti vuccati, tasmim pasākhe. Gaṇḍanti yaṃkiñci gaṇḍaṃ. Rudhitanti vaṇaṃ. Bhedāpeyya vātiādīsu sace “bhinda phālehī”ti sabbāni āṇāpeti, so ca tatheva karoti, cha dukkaṭāni cha ca pācittiyāni. Athāpi “yaṃkiñci ettha kattaḃbaṃ, taṃ sabbāṃ karohī”ti evaṃ āṇāpeti, so ca sabbānipi bhedaṇādīni karoti, ekavācāya cha dukkaṭāni cha ca pācittiyāni. Sace pana bhedaṇādīsu ekaṃyeva “idaṃ nāma karohī”ti āṇāpeti, so ca sabbāni karoti. Yaṃ āṇattaṃ, tasseva karaṇe pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabba pasākhe jātaṃ gaṇḍaṃ purisena bhedaṇavattthusmiṃ paññattaṃ, apaloketvā vā viññuṃ vā yaṃkañci dutiyikaṃ gahetvā evaṃ karontiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Pasākhe jātata, anapalokanaṃ, dutiyikābhāvo, purisena bhedaṇānaṃ kārāpananti imānettha cattāri aṅgāni. Samuṭṭhānādīni kathinasādisāni, idaṃ pana kiriyākiriyaṃ.

Pasākhejātasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Ārāmaṇḍalo chaṭṭho.

7. Gabbhinīvaggo

1. Gabbhinīsikkhāpadavaṇṇanā

Gabbhinivaggassa paṭhame “gabbhinī”ti jānitvā upajjhāyāya vuṭṭhāpentiyā gaṇapariyesanādīsu ca ñattikammavācādvaye ca dukkaṭaṃ, kammavācāpariyosāne pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba gabbhiniṃ vuṭṭhāpanavattthusmiṃ paññattaṃ, gabbhiniyā vematikāya agabbhiniyā gabbhinisaññāya ceva vematikāya ca dukkaṭaṃ. Ubhosu agabbhinisaññāya, ummattikādīnañca anāpatti. Gabbhinitā, ‘gabbhinī’ti jānanaṃ, vuṭṭhāpananti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni adinnādānasādisāni, idaṃ pana paṇṇattavajjaṃ, ticittaṃ, tivedananti.

Gabbhinīsikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Pāyantīsikkhāpadavaṇṇanā

Dutiye pāyantinti thaññaṃ pāyamānaṃ, yaṃ pāyeti, tassa mātā vā, dhātī vā. Idaṃ vatthumattamevettha viseso, sesaṃ paṭhamasikkhāpadasādisamevāti.

Pāyantīsikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Paṭhamasikkhamānasikkhāpadavaṇṇanā

Tatiye dve vassānīti pavāraṇāvasena dve saṃvaccharāni. Chasu dhammesūti paṇātipātāveramaṇiādīsu vikālabhojanāveramaṇipariyosānesu chasu sikkhāpadesu. Asikkhitasikkhanti padabhājane vuttanayeneva adinnasikkhaṃ vā kupitasikkhaṃ vā.

Sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeyyāti tesu chasu dhammesu sikkhanato, te vā sikkhāsaṅkhāte dhamme mānanato evaṃladdhanāmaṃ anupasampannaṃ upasampādeyya. Pācittiyanti paṭhamasikkhāpade vuttanayeneva kammavācāpariyosāne pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba evarūpaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpanavattthusmiṃ paññattaṃ, dhammakamme tikapācittiyaṃ, adhammakamme tikadukkaṭaṃ. Dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Vuttanayena asikkhitasikkhatā, dhammakammata, kammavācāpariyosānanti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni paṭhame vuttanayānevāti.

Paṭhamasikkhamānasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Dutiyasikkhamānasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe saṅghena asaṃmatanti yassā saṅghena antamaso upasampadāmāḷakepi padabhājane vuttā upasampadāsammuti na dinnā hoti, taṃ imā dvepi mahāsikkhamānā nāma. Idha saṅghena sammataṃ vuṭṭhāpentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Sesam tatiye vuttasadisameva, idaṃ pana kiriyākiriyaṃ hotīti.

Dutiyasikkhamānasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Paṭhamagihigatasikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame gihigatanti purisantaragataṃ, idhāpi idaṃ vatthumattameva viseso. Ūnadvādasavassañca paripuṇṇasaññāya vuṭṭhāpentiyā kiñcāpi anāpatti, sā pana anupasampannāva hoti. Sesam paṭhamasikkhāpadasadisamevāti.

Paṭhamagihigatasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6-7. Dutiyatatiyagihigatasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhe sabbaṃ tatiye vuttanayena. Sattamepi sabbaṃ catutthe vuttanayeneva veditabbanti.

Dutiyatatiyagihigatasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

8. Paṭhamasahajīvinisikkhāpadavaṇṇanā

Aṭṭhame sahajīvininti saddhivihāriṇiṃ. Neva anuggaṇheyyāti sayam uddesādīhi nānuggaṇheyya. Na anuggaṇhāpeyyāti “imissā, ayye, uddesādīni dehī”ti evaṃ na aññāya anuggaṇhāpeyya. Pācittiyanti dhure nikkhittamatte pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba evarūpe vatthusmiṃ paññattaṃ, sesamettha tuvaṭṭavagge dukkhasahajīvinisikkhāpade vuttasadisamevāti.

Paṭhamasahajīvinisikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

9. Nānubandhanasikkhāpadavaṇṇanā

Navame vuṭṭhāpitaṃ pavattininti vuṭṭhāpitaṃ pavattiniṃ yāya upasampādītā, taṃ upajjhāyininti attho. Nānubandheyyāti cuṇṇena mattikāya dantakaṭṭhena mukhodakenāti evaṃ tena tena karaṇīyena na upaṭṭhaheyya. Pācittiyanti nānubandhissanti dhure nikkhittamatte pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba nānubandhanavattusmiṃ paññattaṃ. Bālaṃ pana alajjiniṃ vā ananubandhantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Vuṭṭhāpitappavattinitā, dve vassāni ananubandhane dhuranikkhepo, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni paṭhamapārājikasadisāni, idaṃ pana akiriyaṃ, dukkhavedananti.

Nānubandhanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Dutiyasahajīvinisikkhāpadavaṇṇanā

Dasame neva vūpakāseyyāti na gahetvā gaccheyya. Na vūpakāsāpeyyāti “imaṃ, ayye, gahetvā gacchāhi”ti aññaṃ na āṇapeyya. Pācittiyanti dhure nikkhittamatte pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba sahajīvinīyā avūpakāsanavattusmiṃ paññattaṃ. Sati pana antarāye, pariyesitvā dutiyikaṃ alabhantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Sahajīvinitā, vūpakāsavūpakāsāpane dhuranikkhepo, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni samanubhāsanasadisānīti.

Dutiyasahajīvinisikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Gabbhinīvaggo sattamo.

8. Kumāribhūtavaggo

1-2-3. Paṭhamakumāribhūtādisikkhāpadavaṇṇanā

Kumāribhūtavaggassa paṭhamadutiyatatiyāni tīhi gihigatasikkhāpadehi sadisāneva. Yā pana tā sabbapaṭhamā dve mahāsikkhamānā, tā atikkantavīsativassāti veditabbā. Tā hi gihigatā vā hontu, agihigatā vā, sammutikammādīsu “sikkhamānā”icceva vattabbā, “gihigatā”ti vā “kumāribhūtā”ti vā na vattabbā. Gihigatāya dasavassakāle sikkhāsammutiṃ datvā dvādasavassakāle upasampadā kātābbā, ekādasavassakāle datvā terasavassakāle kātābbā, dvādasaterasacuddasapannarasasoḷasasattarasaaṭṭhārasavassakāle sikkhāsammutiṃ datvā vīsativassakāle upasampadā kātābbā. Aṭṭhārasavassakālato paṭṭhāya ca panāyaṃ “gihigatā”tipi “kumāribhūtā”tipi vattuṃ vaṭṭati. Yā panāyaṃ “kumāribhūtā”ti vuttā sāmaṇerī, sā “gihigatā”ti na vattabbā, “kumāribhūtā”icceva vattabbā. Sikkhāsammutidānavasena pana sabbāpi “sikkhamānā”ti vattuṃ vaṭṭatīti.

Paṭhamakumāribhūtādisikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Ūnavādasavassasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe ūnavādasavassāti upasampadāvasena aparipuṇṇadvādasavassā. Pācittiyanti upajjhāyā hutvā vuṭṭhāpentiyā vuttanayeneva dukkaṭāni antarā, kammavācāpariyosāne pācittiyanti.

Ūnavādasavassasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Paripuṇṇadvādasavassasikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame saṅghena asammātāti yassā saṅghena padabhājane vuttā
vuṭṭhāpanasammuti na dinnā. Sesam ubhayatthāpi
mahāsikkhamānāsikkhāpadadvayasadisamevāti.

Paripuṇṇadvādasavassasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Khīyanadhammasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhe alaṃ tāva te ayye vuṭṭhāpitenāti vuccamānāti vuṭṭhāpanasammutiya
yācitāya saṅghena upaparikkhipitvā “yasmā bālā abyattā ca alajjinī ca hoti, tasmā
alaṃ tāva tuyhaṃ upasampāditenā”ti evaṃ nivāriyamānā. Pacchā
khīyanadhammanti pacchā aññāsaṃ byattānaṃ lajjinīnaṃ vuṭṭhāpanasammutiṃ
diyyamānaṃ disvā “ahameva nūna bālā”tiādīni bhaṇamānā yattha katthaci
khīyeyya. Pācittiyanti evaṃ khīyanadhammaṃ āpajjantiyā pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ caṇḍakāliṃ ārabba evaṃ khīyanadhammaṃ āpajjanavattthusmiṃ
paññattaṃ, pakatiyā chandādīnaṃ vasena karontīnaṃ khīyantiyā, ummattikādīnaṃ
anāpatti. Vuṭṭhāpanasammutiya yācanaṃ, upaparikkhitvā na chandādivasena
paṭikkhittāya “sādhū”ti paṭissavo, pacchākhīyananti imānettha tīṇi aṅgāni.
Samuṭṭhānādīni adinnādānasadisāni, idaṃ pana dukkhavedananti.

Khīyanadhammasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

7-8. Sikkhamānanavūṭṭhāpanapaṭhamadutiyasikkhāpadavaṇṇanā

Sattame sā pacchāti sikkhamānāya upasampadāya yāciyamānāya sā bhikkhunī evaṃ
vatvā laddhe cīvare pacchā asati antarāye “neva vuṭṭhāpessāmi, na vuṭṭhāpanāya
ussukkaṃ karissāmi”ti dhuraṃ nikkhipeyya, tassā saha dhuranikkhepena
pācittiyanti. Atṭhamepi eseva nayo.

Ubhayampi sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba etesu vatthūsu paññattaṃ, dvīsopi
sati antarāye, pariyesitvā alabhantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnaṃ
anāpatti. Ubhayattha “evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmi”ti paṭiññā, ākaṅkhanipphatti,
pacchā dhuranikkhepo, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha cattāri aṅgāni.
Samuṭṭhānādīni samanubhāsanadisānīti.

Sikkhamānanavūṭṭhāpanapaṭhamadutiyasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

9. Sokāvāsasikkhāpadavaṇṇanā

Navame sokāvāsanti saṅketam katvā āgacchamānā purisānaṃ antosokaṃ pavesetīti
sokāvāsā, taṃ sokāvāsaṃ. Atha vā gharaṃ viya gharasāmikā ayampi
purisasamāgamaṃ alabhamānā sokaṃ āvisati, iti yaṃ āvisati, svāssā āvāso hotīti
sokāvāsā. Tenevassa padabhājane “sokāvāsā nāma paresaṃ dukkhaṃ uppādeti,
sokaṃ āvisatī”ti dvidhā attho vutto. Pācittiyanti evarūpaṃ vuṭṭhāpentiya
vuttanayeneva kammavācāpariyosāne upajjhāyāya pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ thullanandaṃ ārabba evarūpaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpanavattthusmiṃ
paññattaṃ. Ajānantiyā, ummattikādīnaṃ anāpatti. Sokāvāsātā, jānanaṃ,
vuṭṭhāpananti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni
gabbhinivuṭṭhāpanasadisānevāti.

Sokāvāsasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Ananuññātasikkhāpadavaṇṇanā

Dasame mātāpitūhīti vijātamātarā ca janakapitarā ca. Sāmikenāti yena pariggahitā, tena. Ananuññātanti upasampadatthāya ananuññātaṃ. Dvikkhattuñhi bhikkhunīhi āpucchitabbaṃ, pabbajjākāle ca upasampadākāle ca, bhikkhūnaṃ pana sakim āpucchitepi vaṭṭati. Tasmā yā upasampadākāle anāpucchā upasampādeti, tassā vuttanayeneva pācittiyaṃ.

Sāvatthiyaṃ thullanandaṃ ārabba ananuññātavuṭṭhāpanavattusmiṃ paññattaṃ. Apaloketvā vuṭṭhāpentiyā, tesaṃ atthibhāvaṃ ajānantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Anapalokanaṃ, atthibhāvajananaṃ, vuṭṭhāpananti imānettha tīhi aṅgāni. Ananuññātasamuṭṭhānaṃ, kiriyākiriyaṃ, nosaññāvimokkhaṃ, acittakaṃ, paṇṇattivajjaṃ, kāyakammaṃ, vacīkammaṃ, ticittaṃ, tivedananti.

Ananuññātasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

11. Pārivāsikasikkhāpadavaṇṇanā

Ekādasame pārivāsikachandadānenāti pārivāsiyena chandadānena. Tattha catubbidhaṃ pārivāsiyaṃ parisapārivāsiyaṃ rattipārivāsiyaṃ chandapārivāsiyaṃ ajjhāsayapārivāsiyanti.

Tattha parisapārivāsiyaṃ nāma bhikkhū kenacideva karaṇīyena sannipatitā honti, atha megho vā uṭṭhahati, ussāraṇā vā karīyati, manussā vā ajjhottharantā āgacchanti, bhikkhū “anokāsā mayaṃ, aññatra gacchāmā”ti chandaṃ avissajjivāva uṭṭhahanti, idaṃ parisapārivāsiyaṃ nāma, kiñcāpi parisapārivāsiyaṃ, chandassa pana avissatṭhattā kammaṃ kātuṃ vaṭṭati.

Puna bhikkhū “uposathādīni karissāmā”ti rattiṃ sannipatitvā “yāva sabbe sannipatanti, tāva dhammaṃ suṇissāmā”ti ekaṃ ajjhesanti, tasmīṃ dhammakathaṃ kathenteyeva aruṇo uggacchati. Sace “cātuddasikaṃ uposathaṃ karissāmā”ti nisinnā, “pannaraso”ti kātuṃ vaṭṭati. Sace pannarasikaṃ kātuṃ nisinnā, pāṭipade anuposathe uposathaṃ kātuṃ na vaṭṭati. Aññaṃ pana saṅghakiccaṃ kātuṃ vaṭṭati, idaṃ rattipārivāsiyaṃ nāma.

Puna bhikkhū “kiñcideva abbhānādisaṅghakammaṃ karissāmā”ti sannisinnā honti, tatreko nakkhattapāṭhako bhikkhu evaṃ vadati “ajja nakkhattaṃ dāruṇaṃ, mā idaṃ kammaṃ karoṭhā”ti. Te tassa vacanena chandaṃ vissajjetvā tattheva nisinnā honti, athañño āgantvā “nakkhattaṃ patimānentaṃ, attho bālaṃ upajjhagā, kiṃ nakkhattena karoṭhā”ti vadati, idaṃ chandapārivāsiyañceva ajjhāsayapārivāsiyañca. Etasmīṃ pārivāsiye puna chandapārisuddhiṃ anāharitvā kammaṃ kātuṃ na vaṭṭati, idaṃ sandhāya vuttaṃ “pārivāsikachandadānenā”ti. Pācittiyanti evaṃ vuṭṭhāpentiyā vuttanayeneva kammavācāpariyosāne pācittiyaṃ.

Rājagahe thullanandaṃ ārabba evaṃ vuṭṭhāpanavattusmiṃ paññattaṃ. Chandaṃ avissajjetvāva avuṭṭhitāya parisāya vuṭṭhāpentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Pārivāsikachandadānatā, vuṭṭhāpananti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni gambhinisikkhāpadasadisānevāti.

Pārivāsikasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

12. Anuvassasikkhāpadavaṇṇanā

Dvādasame anuvassanti anusaṃvaccharam. Evaṃ vuṭṭhāpentiyāpi vuttanayeneva pācittiyam.

Sāvattthiyam sambahulā bhikkhuniyo ārabba anuvassam vuṭṭhāpanavattthusmiṃ paññattam. Ekantarikaṃ vuṭṭhāpentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Anuvassatā, vuṭṭhāpananti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni ekādasame vuttanayānevāti.

Anuvassasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

13. Ekavassasikkhāpadavaṇṇanā

Terasame ekantarikaṃ ekaṃ vuṭṭhāpentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Sesam dvādasamena sadisamevāti.

Ekavassasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Kumāribhūtavaggo aṭṭhamo.

9. Chattupāhanavaggo

1. Chattupāhanasikkhāpadavaṇṇanā

Chattavaggassa paṭhame chattupāhananti padabhājane vuttalakkaṇam chattañca upāhanāyo ca. Dhāreyyāti paribhogavasena maggagamane ekappayogeneva divasampi dhārentiyā ekā āpatti. Sace pana tādisam ṭhānam patvā chattampi apanāmetvā upāhanāpi omuñcitvā punappunam dhāreti, payogagaṇanāya pācittiyam.

Sāvattthiyam chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba chattupāhanadhāraṇavattthusmiṃ paññattam, “agilānā”ti ayamettha anupaññatti, chattasseva upāhanānamyeva vā dhāraṇe dukkaṭam, agilānāya tikapācittiyam, gilānāya dvikadukkaṭam. Gilānasaññāya pana, ārāme ārāmūpacāre dhārentiyā, āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Ubhinnaṃ dhāraṇam, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Chattupāhanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Yānasikkhāpadavaṇṇanā

Dutiye yānenāti vayhādīnā. Etthāpi orohitvā punappunam abhiruhantiyā payogagaṇanāya pācittiyam. Anāpattiyam “ārāme ārāmūpacāre”ti natthi, sesam paṭhame vuttanayeneva veditabbanti.

Yānasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Saṅghāṇisikkhāpadavaṇṇanā

Tatiye saṅghāṇinti yaṃkiñci kaṭūpagaṃ. Dhāreyyāti kaṭiyam paṭimuñceyya. Etthāpi omuñcitvā omuñcitvā dhārentiyā payogagaṇanāya pācittiyam.

Sāvattthiyam aññataram bhikkhunim ārabba saṅghāṇim dhāraṇavattthusmiṃ paññattam. Ābādhapaccayā kaṭisuttam dhārentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Sesam vuttanayeneva veditabbaṃ, idaṃ pana akusalacittanti.

Saṅghāṇisikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Itthālaṅkārasikkhāpadavaṇṇanā

Catutthe itthālaṅkāranti sīsūpagādīsu aññataraṃ yaṃkiñci piḷandhanaṃ. Idha tassa tassa vasena vatthugaṇanāya āpatti veditabbā.

Sāvattthiyaṃ chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba itthālaṅkāraṃ dhāraṇavatthusmiṃ paññattaṃ, ābādhapaccayā kiñcideva dhārentiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Sesam vuttasadisamevāti.

Itthālaṅkārasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Gandhavaṇṇakasikkhāpadavaṇṇanā

Pañcame gandhavaṇṇakenāti yenakenaci gandhena ca vaṇṇakena ca. Idha gandhādiyojanato paṭṭhāya pubbapayoge dukkaṭaṃ, nahānapariyosāne pācittiyaṃ. Ābādhapaccayā, ummattikādīnañca anāpatti. Sesam catutthasadisamevāti.

Gandhavaṇṇakasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Vāsitasikkhāpadavaṇṇanā

Chaṭṭhe vāsitakenāti gandhavāsitakena. Piññākenāti tilapiṭṭhena. Sesam pañcamasadisamevāti.

Vāsitasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

7. Bhikkhuniummaddāpanasikkhāpadavaṇṇanā

Sattame ummaddāpeyyāti ubbaṭṭāpeyya. Parimaddāpeyyāti sambāhāpeyya. Ettha ca hatthaṃ amuñcitvā ubbaṭṭane ekāva āpatti, mocetvā mocetvā ubbaṭṭane payogagaṇanāya āpattiyo. Sambāhanepi ese va nayo.

Sāvattthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba bhikkhuniyā ummaddāpanaparimaddāpanavatthusmiṃ paññattaṃ, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Idha maggagamanaparissamopi gelaññaṃ, corabhayādīhi sarīrakampanādayopi āpadā. Sesam catutthe vuttanayeneva veditabbanti.

Bhikkhuniummaddāpanasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

8-9-10. Sikkhamānaummaddāpanādisikkhāpadavaṇṇanā

Aṭṭhamanavamadasamesupi sikkhamānāya sāmaṇeriyā gihiniyāti ettakameva nānaṃ. Sesam sattamasadisamevāti.

Sikkhamānaummaddāpanādisikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

11. Anāpucchāsikkhāpadavaṇṇanā

Ekādasame bhikkhusa puratoti na abhimukhamevāti attho, idaṃ pana upacāraṃ sandhāya kathitanti veditabbaṃ. Tasmā bhikkhusa upacāre antamaso chamāyapi “nisīdāmi, ayyā”ti anāpucchitvā nisīdantiyā pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba anāpucchā nisīdanavatthusmiṃ paññattaṃ, tikapācittiyaṃ, āpucchite dvikadukkaṭaṃ. Tasmim āpucchitasaññāya, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Bhikkhusa anāpucchā, upacāre

nisajjā, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni kathinasadisāni, idaṃ pana kiriyākiriyaṇti.

Anāpucchāsikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

12. Pañhāpucchānasikkhāpadavaṇṇanā

Dvādasame anokāsakatanti “asukasmiṃ nāma ṭhāne pucchāmī”ti evaṃ akataokāsaṃ, tasmā suttante okāsaṃ kārāpetvā vinayaṃ vā abhidhammaṃ vā pucchantiyā pācittiyaṃ. Sesesupi eseva nayo, sabbaso akārite pana vattabbameva natthi.

Sāvattthiyaṃ sambahulā bhikkhuniyo ārabba anokāsakataṃ bhikkhuṃ pañhaṃ pucchānavatthusmiṃ paññattaṃ. Tattha tattha okāsaṃ kārāpetvā pucchantiyā, anodissa okāsaṃ kārāpetvā yattha katthaci pucchantiyā, ummattikādīnañca anāpatti. Bhikkhussa anokāsakārāpanaṃ, pañhaṃ pucchānanti imānettha dve aṅgāni. Samuṭṭhānādīni padasodhammasadisāni, idaṃ pana kiriyākiriyaṇti.

Pañhāpucchānasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

13. Asaṃkaccikasikkhāpadavaṇṇanā

Terasame asaṃkaccikāti adhakkhakaubbhanābhimaṇḍalasaṅkhātassa sarīrassa paṭicchādanatthaṃ anuññātasamkaccikavirahitā. Gāmaṃ paviseyyāti ettha parikkhittassa gāmassa parikkhepaṃ, aparikkhittassa upacāraṃ atikkamantiyā vā okkamantiyā vā paṭhamapāde dukkaṭaṃ, dutiye pācittiyaṃ.

Sāvattthiyaṃ aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabba asaṃkaccikāya gāmaṃ pavisanavatthusmiṃ paññattaṃ. Yassā pana samkaccakāvaraṃ acchinnaṃ vā natthaṃ vā, tassā, gilānāya, āpadāsu, ummattikādīnañca anāpatti. Asaṃkaccikatā, vuttaparicchedātikkamo, anuññātakāraṇābhāvoti imānettha tīṇi aṅgāni. Samuṭṭhānādīni eḷakalomasadisānīti.

Asaṃkaccikasikkhāpadavaṇṇanā niṭṭhitā.

Chattupāhanavaggo navamo.

10-16. musāvādādivaggo

Musāvādādisikkhāpadavaṇṇanā

Ito paresu musāvādavaggādīsū sattasu vaggesu bhikkhupātimokkhavaṇṇanāyaṃ vuttanayeneva vinicchayo veditabboti.

Soḷasamavaggo.

Uddiṭṭhā kho ayyāyo chasaṭṭhisatā pācittiyā dhammāti bhikkhū ārabba paññattā sādharmaṇā sattati, asādhāraṇā channavutṭi evaṃ chasaṭṭhisatā. Sesam sabbattha uttānamevāti.

Kaṅkhāvitaraṇiyā pātimokkhavaṇṇanāya

Bhikkhunipātimokkhe

Suddhapācittiyavaṇṇanā niṭṭhitā.

Tatrāyaṃ saṅkhepato asādhāraṇasikkhāpadesu samuṭṭhānavinicchayo -
giraggasamajjā cittāgārasikkhāpadaṃ saṅghāṇī itthālaṅkāro gandhavaṇṇako
vāsitaḥkapiṇṇāko bhikkhuniādīhi ummaddanaparimaddanāti imāni dasa sikkhāpadāni
acittakāni lokavajjāni akusalacittāni. Ayaṃ panettha adhippāyo, vināpi cittaṇa
āpajjitabbattā acittakāni, citte pana sati akusaleneva āpajjitabbattā lokavajjāni ceva
akusalacittāni cāti. Avasesāni sacittakāni paṇṇattivajjāneva. Corivuṭṭhāpanaṃ
gāmantaraṃ ārāmasikkhāpadaṃ gabbhinivagge ādito paṭṭhāya satta,
kumāribhūtavagge ādito paṭṭhāya pañca purisādisaṃsaṭṭhaṃ
pārivāsikachandadānaṃ anuvassavuṭṭhāpanaṃ ekantarikavuṭṭhāpananti imāni
ekūnavīsati sikkhāpadāni sacittakāni paṇṇattivajjāni. Avasesāni sacittakāni
lokavajjānevāti.

ABOUT THIS TRANSLATION

This translation is part of the PaliVerse Project - the first complete, unified English translation of the Pāli Canon together with its Commentaries (Aṭṭhakathā) and Subcommentaries (Tīkā), accompanied by interactive study tools. PaliVerse is an ongoing project. The AI translations are continuously improved through experts' revisions and feedback. This text is the latest translation as of the date of download.

PDF Creation Date: 14 September 2026

HOW TO CITE

*PaliVerse (2026). Subcommentaries. 2. The Canon of Discipline
- Subcommentaries. 06. The Text of the Two Mātikās.
Pācittiyaṅgaṇḍo Retrieved from paliverse.org*

© 2026 The PaliVerse Project · All Rights Reserved
Centre for Study and Practice of Theravāda Buddhism
Civic Non-Profit Company registered in Greece
This PDF may be freely distributed for study and practice.

PaliVerse.org